

Cyngor campus ScoutsCymru ar ysgrifennu datganiad gwych i'r wasg

Beth yw datganiad i'r wasg?

Datganiad byr, ffeithiol rydych chi'n ei anfon at newyddiadurwyr (neu'n ei gyhoeddi ar eich gwefan) i rannu newyddion yw datganiad i'r wasg .

Strwythur: sut i'w osod allan

1. Pennawd (uchafswm o 80 nod)

Denwch sylw. Gwnewch y pennawd yn syml, yn ffeithiol ac yn gryno. Mae unrhyw 'Bethau Cyntaf' bob amser yn denu sylw.

Enghraifft: Sgowtiaid y Barri yn codi £1,000 ar gyfer gardd gymunedol newydd

2. Paragraff agoriadol (uchafswm o 40–50 gair)

Crynowch y ffeithiau allweddol: pwy, beth, pryd, ble, a pham mae'n bwysig.

3. Prif gorff (2–3 paragraff byr)

Cofiwch gynnwys unrhyw gefndir, dyfyniadau, neu fanylion diddorol. Cadwch at y ffeithiau ac osgoi gor-ddweud.

4. Dyfyniad (yn ddelfrydol gan berson ifanc, gwirfoddolwr neu ymwelydd e.e. person pwysig)

Byddwch yn bersonol, yn gynnes ac yn berthnasol.

“Roedd yn anhygoel gweld y gwahaniaeth a wnaethom,” meddai'r arweinydd Sgowtiaid Bethan Evans.

5. Paragraff olaf

Gorffennwch gyda'r camau nesaf, galwad i weithredu, neu ddolen.

Enghraifft: I ddod o hyd i'ch grŵp neu wirfoddolwr lleol, ewch i [dolen].

6. Nodiadau i olygyddion (dewisol)

Ychwanegwch wybodaeth ychwanegol y gallai fod ei hangen ar newyddiadurwyr:

- Trosolwg un frawddeg o ScoutsCymru
- Manylion cyswllt
- Cydnabyddiaeth lluniau (os yn berthnasol)

7. Hyd: pa mor hir ddylai fod?

- Anelwch at gyfanswm o 300–400 o eiriau
- Cadwch at un ochr o A4
- Os yw'n rhy hir, ni fydd yn cael ei ddarllen

Iaith: pa fath o naws i'w defnyddio?

le	Na
Defnyddiwch Saesneg/Cymraeg plaen – ysgrifennwch sut y byddech chi'n siarad â ffrind	Peidiwch â defnyddio jargon neu dermau mewnol (e.e. dywedwch “Sgowtiaid 6–18 oed” yn lle “Gwiwerod hyd at y Rhwydwaith”)
Cadwch frawddegau'n fyr (uchafswm o 15–20 gair)	Peidiwch â gornwneud pethau gyda geiriau gwych – mae gormod o “arbennig” neu “anhygoel” yn colli effaith
Defnyddiwch iaith gadarnhaol, weithredol	Peidiwch â thybio fod pobl yn gwybod pwy ydych chi – ychwanegwch frawddeg am ScoutsCymru os oes angen
Canolbwyntiwch ar bobl ac effaith – beth newidiodd, pwy a elwodd	

Lluniau: oes eu hangen?

Oes! Mae llun da yn helpu eich stori i sefyll allan a bydd llun yn helpu newyddiadurwyr gan nad oes rhaid iddynt chwilio am un, sy'n ei gwneud hi'n fwy tebygol y byddant yn defnyddio'r stori. Gwnewch yn siŵr:

- Fod gennych ganiatâd i'w ddefnyddio
- Ei fod yn dangos pobl ifanc neu wirfoddolwyr go iawn ar waith
- Eich bod yn cynnwys pennawd a chydabyddiaeth (e.e. “Llun: ScoutsCymru / Joe Bloggs”)

Rhestr wirio gyflym cyn anfon

A yw'n glir beth ddigwyddodd a pham mae'n bwysig?	A yw'r enwau, dyddiadau, a'r lleoliadau'n gywir?
A yw'r pennawd yn fyr a bachog?	A yw o dan 400 gair?
A oes o leiaf un dyfyniad da?	A yw wedi cael ei brawf ddarllen?

At bwy i'w anfon

- Papurau newydd lleol, gorsafoedd radio, neu wefannau
- Eich AS neu gysylltiadau yn y cyngor lleol
- Rhannwch ef gyda ScoutsCymru neu gyfryngau cymdeithasol grwpiau lleol

Ysgrifennwch fel petaech yn adrodd stori

Er eu bod yn ffeithiol, mae'r datganiadau gorau i'r wasg yn teimlo fel pobl go iawn yn gwneud pethau go iawn. Dechreuwch gyda'r darn mwyaf cyffrous, cadwch y cyfan yn ddynol, a gwnewch y datganiad yn hawdd ei ddilyn.

Pwynt olaf ar ddefnyddio AI

Gall offer AI fod yn ffordd wych o ddechrau os ydych chi'n cael trafferth neu angen drafft cyntaf yn gyflym ond nid dyna'r gair olaf! Peidiwch â dibynnu arno i gael pob ffaith yn gywir. Hyd yn oed os ydych chi wedi darparu'r wybodaeth gywir, gall barhau i wneud camgymeriadau neu ychwanegu pethau na ofynnoch chi amdanynt. Nid yw AI yn adnabod eich cynulleidfa fel chi chwaith. Rydych chi'n deall pa gywair iaith fydd yn berthnasol lleol a beth sy'n teimlo'n ddilys. Felly, defnyddiwch AI i ddechrau ond golygwch y drafft bob amser i'ch tôn llais eich hun cyn ei rannu.